

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobců: **a) V. S., b) nezl. S. S., a c) nezl. D. S.,** zast. JUDr. Františkem Kubínem, advokátem, se sídlem Dlouhá třída 461/3, Havířov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) – c) proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 1. 2016, č. j. 62 Az 8/2015 - 37,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející průběh řízení

[1] Žalobou ze dne 26. 11. 2015 brojí žalobci proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2015, č. j. OAM-866/ZA-ZA04-ZA15-2015, kterým bylo rozhodnuto o nepřipustnosti jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) téhož zákona zastaveno.

[2] V průběhu řízení před krajským soudem žalobci přípisem doručeným soudu dne 29. 12. 2015 navrhli, aby jim byl pro toto řízení ustanoven zástupce. Krajský soud návrhu žalobců vyhověl a usnesením ze dne 19. 1. 2016, č. j. 62 Az 8/2015 - 37, jim pro řízení

o žalobě ustanovil zástupce z řad advokátů JUDr. Františka Kubína, advokáta, se sídlem Dlouhá třída 461/3, Havířov. Stejného dne, tj. dne 19. 1. 2016, byla soudu doručena žádost žalobců o ustanovení konkrétního, jimi vybraného zástupce, Mgr. Petra Křížáka, advokáta, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava. Žalobci následně podali proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 1. 2016, č. j. 62 Az 8/2015 – 37 (dále též „napadené usnesení“), včasnou kasační stížnost.

II.

Obsah kasační stížnosti a navazující vyjádření žalovaného

[3] V kasační stížnosti proti napadenému usnesení vytýkají žalobci (dále jen „stěžovatelé“) krajskému soudu nesprávný postup, když i navzdory jejich žádosti o ustanovení konkrétního zástupce – Mgr. Křížáka, jim ustanovil zástupcem JUDr. Kubína. Stěžovatelé v této souvislosti odkazují na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2009, č. j. 7 Azs 24/2008 – 141, v němž zdejší soud konstatoval, že pokud účastník řízení navrhne ustanovit svým zástupcem konkrétní osobu a zjistí-li soud, že tento návrh je opřen o rozumné a věcně oprávněné důvody, je namístě zpravidla takovému návrhu vyhovět. Stěžovatelé dále uvádějí, že sice nesnižují odbornou kvalitu JUDr. Kubína, avšak současně mají za to, že krajský soud měl jejich výslovné žádosti o ustanovení zástupcem Mgr. Křížáka vyhovět. Jmenovaného advokáta si vybrali z důvodu, že na něj v mezidobí získali kladné reference ze strany některých jeho klientů pobývajících v Pobytovém středisku Havířov, a domnívají se tak, že bude nejlépe chránit jejich práva. Stěžovatelé proto navrhli, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil názor, že postup krajského soudu v projednávané věci je legitimní, neboť JUDr. Kubín působí v Havířově, a jeho ustanovení tak není v rozporu s ustálenou judikaturou soudů s přihlédnutím k ekonomické stránce řízení. Žalovaný dále poukázal na skutečnost, že Mgr. Křížák není advokátem, který by měl dlouholetou praxi v azylové problematice, jelikož žalovanému je známo, že zastupování klientů v oblasti mezinárodní ochrany započal až na konci roku 2015. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

III.

Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.). S ohledem na závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz), není nutno, aby v řízení o kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí krajského soudu ve věci návrhu na ustanovení zástupce, byl stěžovatel zastoupen advokátem (srov. § 105 odst. 2 s. ř. s.). V projednávané věci nicméně stěžovatelé brojí proti usnesení krajského soudu, kterým bylo jejich návrhu na ustanovení zástupce vyhověno a pro řízení o žalobě jim byl ustanoven zástupcem JUDr. František

pokračování

Kubín, advokát. S ohledem na danou procesní situaci tak zastoupení stěžovatelů jmenovaným advokátem trvá i v řízení o předmětné kasační stížnosti (viz § 35 odst. 8 věta poslední s. ř. s.).

[6] Nejvyšší správní soud následně posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Podle § 35 odst. 8 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), „[n]avrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.“

[8] Jak poznamenali i samotní stěžovatelé v jejich kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud vyslovil v minulosti právní názor (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2009, č. j. 7 Azs 24/2008 – 141, publ. pod č. 1995/2010 Sb. NSS), dle kterého „[j]estliže [...] navrhne účastník řízení ustanovit svým zástupcem konkrétní osobu a zjistí-li soud, že tento návrh je opřen o rozumné a věcně oprávněné důvody, pak [...] je namístě zpravidla takovému návrhu vyhovět.“

[9] Zásadní podmínkou pro ustanovení konkrétního požadovaného zástupce nicméně zůstává, že žádost o ustanovení tohoto zástupce musí soudu dojít dříve, než je ve věci ustanovení zástupce rozhodnuto. Krajskému soudu proto nelze vytýkat, pokud účastníkovi řízení ustanoví jiného zástupce než tímto účastníkem požadovaného, pokud v době vydání rozhodnutí ve věci ustanovení zástupce má soud k dispozici toliko obecně formulovaný návrh na ustanovení zástupce. Lze totiž v této souvislosti vycházet přiměřeně z názoru zaujatého zdejším soudem v rozsudku ze dne 7. 10. 2010, č. j. 3 Azs 28/2010 – 43, jehož právní věta zní: „Zjistí-li soud při posuzování žádosti účastníka o ustanovení konkrétního advokáta, že pro něj existují rozumné a věcně oprávněné důvody, avšak jedná se o žádost podanou až poté, co již byl k předchozí obecně formulované žádosti účastníku advokát ustanoven, ten již ve věci konal a nejsou zde žádné konkrétní důvody, aby byl ustanovení zproštěn, nebude zpravidla možno jí vyhovět. Před judikaturou koncipovaným právem na konkrétního zástupce má v takovém případě přednost zásada rychlosti a hospodárnosti řízení obsažená v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.“

[10] Nejvyšší správní soud z obsahu soudního spisu v nyní projednávané věci zjistil následující rozhodné skutečnosti. Stěžovatelé podali dne 29. 12. 2015 u krajského soudu obecně formulovaný návrh na ustanovení zástupce. Krajský soud tomuto návrhu vyhověl a napadeným usnesením ustanovil stěžovatelům pro řízení o žalobě zástupcem JUDr. Františka Kubína, advokáta. Toto usnesení bylo doručeno JUDr. Kubínovi do jeho datové schránky dne 19. 1. 2016 v 12.53 hod (viz doručka přiložená k usnesení na č. l. 36 soudního spisu). Stejného dne, tj. 19. 1. 2016, v 13.19 hod. byla u krajského soudu podána žádost stěžovatelů o ustanovení konkrétního zástupce – Mgr. Petra Křížáka (viz podací razítko na žádosti o ustanovení právního zástupce na č. l. 40 soudního spisu). Z uvedeného zcela nepochybně plyne, že napadené usnesení, kterým byl stěžovatelům ustanoven pro

řízení o žalobě zástupcem JUDr. Kubín, bylo vydáno dříve, než byl krajskému soudu doručen návrh stěžovatelů na ustanovení konkrétního, jimi vybraného zástupce, tedy Mgr. Křížáka. Krajskému soudu proto v jeho postupu nelze ničeho vytknout.

[11] Nad rámec uvedeného nutno dodat, že JUDr. Kubín začal krátce po svém ustanovení vyvíjet aktivitu související se zastupováním stěžovatelů v probíhajícím řízení před krajským soudem, když se dne 26. 1. 2016 setkal za účelem projednání dalšího postupu s manželem stěžovatelky I) M. S., jemuž byl ustanoven zástupcem taktéž, a to v obdobné věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 62 Az 9/2015 (viz záznam z jednání v advokátní kanceláři JUDr. Františka Kubína na č. l. 46 soudního spisu) a následně dne 27. 1. 2016 nahlédl prostřednictvím své advokátní koncipientky Mgr. L. P. do spisu krajského soudu (viz žádost o povolení nahlédnout do spisu na č. l. 43 soudního spisu). Ostatně ani samotní stěžovatelé neuvádějí v kasační stížnosti žádné důvody, proč by JUDr. Kubín nebyl schopen dostatečně chránit jejich práva. V této souvislosti lze poukázat rovněž na oznámení stěžovatelky I) a jejího manžela ze dne 28. 1. 2016 adresované JUDr. Kubínovi (založeno na č. l. 47 soudního spisu), v němž je uvedeno následující: *„Tímto Vám chci také poděkovat za Vaše korektní jednání, ochotu i nadále ve věci jednat, pokud by NSS rozhodl v náš neprospěch.“*

[12] S ohledem na shora popsané důvody nutno uzavřít, že krajský soud nepochybil, jestliže ustanovil stěžovatelům zástupcem JUDr. Františka Kubína. Jmenovaný advokát se problematice žádostí o mezinárodní ochranu věnuje a navíc sídlí v blízkosti místa pobytu stěžovatelů a jeho ustanovení je tudíž i ekonomické. Nejvyššímu správnímu soudu přitom nejsou známy žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že ustanovený zástupce by nebyl schopen v probíhajícím soudním řízení práva stěžovatelů dostatečně chránit.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[13] Nejvyšší správní soud dospěl v posuzovaném případě k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. zamítl.

[14] O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nárok na náhradu nákladů řízení však neuplatnil a ani z obsahu spisu nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoliv náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2016

pokračování

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu